

Menetelmän katselmoinnin tarkistuslista

Tarkistuslista on tarkoitettu käytettäväksi arvioitaessa menetelmän soveltuvuutta käyttöön osana organisaation toimintaa. Huomattakoon, että näin pitkä lista on kuitenkin liian pitkä käytäntöön ja vaatii aina lyhentämistä, sovittamista ja täydentämistä.

Katselmoinnin kohde			
Katselmoijat		Pvm	

1. Tarkoitus

- Onko menetelmällä selvä käyttötarkoitus?
- Vähentääkö menetelmä sellaista ongelmaa, jonka prosessin omistajat, tekijät ja menetelmän "ostovaikuttajat" kokevat?
- Onko menetelmän potentiaaliset käyttäjät kuvattu?

2. Edut

- Onko menetelmää verrattu muihin vastaaviin menetelmiin ja osoitettu sen edut?
- Onko menetelmää verrattu muihin tapoihin hallita ongelmaa ja osoitettu sen edut?
- Ovatko edut niin varmat ja merkittävät, että toimintaa kannattaa muuttaa niiden vuoksi?

3. Perustelut ja arvioitavuus

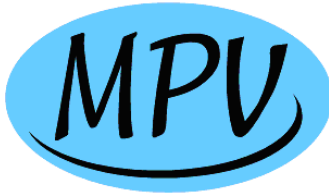
- Onko menetelmästä julkisia referenssejä?
- Mitä mieltä alan asiantuntijat ovat menetelmästä?
- Perustuuko menetelmä parhaisiin tietoihin parhaista tavoista tehdä asioita?
- Onko menetelmästä julkisia kuvauksia, joiden perusteella asiantuntijat voivat arvioida sitä itsenäisesti?

4. Uniikit piirteet

- Ovatko menetelmän uniikit piirteet relevantit?
- Mitä on menetetty uniikkien piirteiden vuoksi?
- Ovatko menetelmät erot muihin menetelmiin perustellut?
- Jos menetelmä on parannus aiempiin, ovatko parannukset todellisia _tässä_ ympäristössä?

5. Käyttö prosesseissa

- Onko kuvattu, missä prosesseissa menetelmää käytetään?
- Onko menetelmällä nähtävissä paikka yleisissä prosesseissa?
- Onko selvää, mihin tilanteisiin menetelmä sopii ja mihin ei?
- Onko kuvattu, mitä tietoa, missä muodossa ja mitä artefaktoja menetelmä käyttää lähtötietoina?
- Onko kuvattu, mitä tietoa, missä muodossa ja mitä ja artefaktoja menetelmä tuottaa tuloksena?
- Onko kuvattu, keiden kaikkien sidosryhmien työhön menetelmä vaikuttaa ja miten?
- Onko menetelmän ajankäyttö riittävän ennustettava?
- Voiko ajankäyttöön vaikuttaa?

6. Sovitettavuus toimintaan

- Vaatiiko menetelmä prosessimuutoksia?
- Vaatiiko menetelmä uusia työnkulkujia, tietojärjestelmiä tms.?
- Voiko menetelmän sovittaa infrastruktuuriin vai pitääkö infraa muuttaa?
- Onko menetelmän koulutustarve riittävän alhainen?
- Voidsaanko menetelmä ottaa käyttöön riittävän nopeasti?
- Edellyttääkö menetelmä katselmointia, tarkastuksia, valvontaa tai muuta resursseja vaativaa ohjausta?
- Voidsaanko menetelmä ottaa tarvittaessa käyttöön vaiheittain (osa siitä, osassa toimintaa, jne...)?
- Onko menetelmän omatoiminen räätälöinti helppoa?

7. Kulttuurinen sopivuus

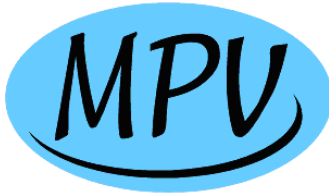
- Onko selvää, minkätyyppisiin organisaatioihin menetelmä sopii (yksikön toimiala-kulttuuri, systemaattisuus, ketteryys, oppiva organisaatio, laatu- ja politiikka, resurssit)?
- Sopiiko menetelmä kaikkien maiden kulttuureihin ja niiden toimintatyyliin?
- Käyttääkö menetelmä kulttuurin ja alan tuttua termistöä?
- Soveltaako menetelmä yleisiä standardeja silloin, kun se on mahdollista?
- Sopiiko menetelmä toimijoiden sisäisiin malleihin?
- Miten menetelmä sopii hajautettuun toimintaan tai alihankintoihin?
- Tukeeko menetelmä yhteisöllisyyttä?
- Luottavatko asiakkaat ja päämiehet menetelmään?
- Käytetäänkö sitä alalla muualla?

8. Yksilön ja työn näkökulma

- Onko menetelmä miellyttävä sen mahdollisten käyttäjien mielestä?
- Onko menetelmä elegantti ja yksinkertainen?
- Sopiiko se kaikille käyttäjille – ottaen huomioon osaamisen, kokemuksen, koulutuksen, taustan, jne...?
- Haluavatko menetelmään perehtyneet käyttää sitä?
- Rikastaako sen käyttö työtä?
- Kehittääkö sen käyttö ?
- Parantaako menetelmä:
  - Työntekijän kykyjä ja valmiuksia
  - Verkottumista?
  - Työtiimin toimintaa, yhteistyötä, kiinteyttä
  - Motivaatiota
  - Viihtyvyyttä
  - Eri osapuolten synergiaa
  - Strategisia kyvykkyksiämme?

9. Viestittävyys

- Kytetäänkö menetelmän perusajatuksia viestimään kaikille lyhyessä esityksessä (yksi A4, viiden minuutin esitys)?
- Onko sen kouluttaminen skaalautuvaa?

10. Mittaus

- Voiko menetelmän käyttöä ja vaikutuksia mitata?
- Onko mittaus realistista ja riittävän luotettavaa – ja riittävän vaivatonta?

11. Infrastrukturi

- Onko menetelmälle useita asiantuntijoita, joita voi käyttää konsultteina?
- Onko menetelmäkeskustelulle sopivia julkisia foorumeita?

12. Tulevaisuusnäkökulma

- Sopiiko menetelmä toimintaympäristön tulevaisuuteen, vai onko se tehty edellisen vuosikymmenen tarpeisiin?
- Jos on tiedossa ulkomaistamista, yritysostoja jne..., miten menetelmä sopeutuu niihin?

13. Ylläpito

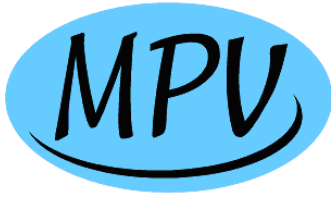
- Miten menetelmä pysyy hengissä käyttöönoton jälkeen?
- Onko sen ylläpidolle ja kehittämiselle sopiva omistaja ja toimijaverkosto?
- Miten hoidetaan esimerkiksi tarkistuslistojen pitäminen ajantasalla?
- Miten laatuorganisaatio saadaan tukemaan käyttöä ja auttamaan rapaantumisen estämisessä?

14. Puutteet

- Onko menetelmän puutteet kuvattu? (Kaikilla menetelmillä on sellaisia)
- Onko yleiset sudenkuopat hallittu menetelmässä:
  - Liian suuri – vaatii liian monen asian muuttamisen
  - Houkuttelee perfektionismiin – täydellinen on hyvän vihollinen
  - Kryptisyys – ihmiset eivät oikein tiedä mitä ovat tekemässä
  - Antaa näennäistuloksia, mutta haittaa kehittymisen
  - Ei sovi kaikkiin prosesseihimme

15. Kustannukset

- Ovatko menetelmän käytön kustannukset oikeassa suhteessa sen tarpeeseen ja etuihin?
- Lisääkö se työtuntikustannuksia?
- Saadaanko työtunnit laskutettua asiakkaalta?
- Ovatko käyttöönoton kustannukset siedettävät?
- Voiko menetelmää käyttää ilmaisilla tai avoimilla välineillä (ohjelmistot, tietokannat, laskentamallit, tarkistuslistat)?

16. Loppurealism...

- Onko menetelmällä onnistumisen mahdollisuuksia meillä?
- Sopiiko se meille kaikilta osin?
- Otammeko sen vastaan ilolla?
- Olemmeko sitoutuneet panostamaan käyttöönottoon?
- Onko johtomme sitoutunut?